

Jóestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 101. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1933 május 5

Az iskolai vizsgák

ideje közeledik rohamosan. Amikor még volt idő, hogy mindenki boldog izgalommal várta, hogy bizonyítványával, érettségijével, vagy diplomájával zsebében boldogan vakációzzon, pályát válasszon vagy nekiinduljon egzisztenciának. Ma először is minden vizsga a szűnök kiapadt zsebéből ostromolja meg. Vizsgadíjak és más ötletek szedik az üres adó-tarisznyákból az utolsó garast is. Azután, mint nem ritkaság, némely szülő maga is néhány napján vizsgára kell álljon, hogy megmentse gyermekei és maga számára a mindennapi kenyeret. Nem kellemes ugyan, de hát ezeken a nehézségeken keresztül még csak át lehet lábalni. De itt van egy másik igen súlyos probléma. Ha már a szülő nagy kínosan kiizzadta a vizsgadíjakat, a költségeket, sőt a tanuló vagy fiatalember bizonyítvány vagy diplomával kezében neki indul az életnek, azt sem tudja, hogy hol és mibe kapaszkodjék meg. Mit csináljon. Kinél jelentkezék, hogy képzettségének megfelelő, akár milyen szerény árláshoz jusson. Ma az intellektuális élet teljesen lezűllött. Diplomás ifjak menének akár napszámosnak is, de nincs hova és nincs kihez. A leépítések harangja zug mindenfelé és megsüketit, megtorpant minden élni akarást. Szomorú bizonyítéka ennek az, hogy tömegével látunk részben diplomás férfiakat és nőket, vagy olyanokat, akik kényszerűségből abban hagyták tanulmányukat, elmentek, ha tudtak olyan foglalkozási körbe, amelyhez még az elemi iskolai végzettség is szükség lett volna. Látunk érettségizett fiukat ujságot árulni, medikákat, mint cselédeket, cipegni a piacról kosarakat és olyan kész mérnököket, akik köztisztviselési vállalatoknál megüresedő szerény és alacsonyrendű állást is szívesen elfogalnának. Ezeket látjuk és el kell szomorodnunk azon, hogy hiába minden vizsga, hiába minden költés és az ifjúság törekvése, ha már az élet is megbukott a közgazdaság nagy vizsgáján. Csak éppen az a baj, hogy egyelőre ez a bukás nagyön vezetes, mert nincs kilátás arra, hogy a javítóvizsgát a világ gazdasági konferenciák, a leszerelési gyülekezések és a békeértekezletek kitérjék. Ezek a nagydiákok, a termelést buktatták meg és ezt a bukást nyögi az emberiség.

Cseka mintájára redkivüli hatalommal felruházott titkos rendőrséget szervezett a Hitler-kormány

Rizárólag szociáldemokrata és kommunista munkásokat osztanak csak be kényszermunka-századokba - Szigorú katonai fegyelem alá rendelik a munkára sorozott egyéneket

BÉCS. Néhány nappal ezelőtt megírta már a „Jóestét” hogy a Hitler kormány bevezeti az egész német birodalom területére a kötelező munkaszolgáltatást. Berlinből érkező jelentés szerint a birodalmi kormány

a tegnapi napon valóban elrendelte a nőkre is kiterjedő kényszermunkát.

Egy u. n. országos Gazdasági Hivatalt szerveztek, amelynek rendeltetése lesz

a munkakényszer az egész vonalon bevezetni és irányítani.

A nyitvánossággal egyelőre csak annyit közölnek, hogy az első munkaszolgáltató csoportba azok tartoznak,

akik 1930-ban 19 évesek voltak. Ez a csoport egyfolytában 6 hónapig dolgozik.

A második csoport munkaszolgáltató ideje 1 év lesz.

A nőket hasonló időtartamra fogják közmunkákra kényszeríteni.

Jól informált magánforrásból származó hírek szerint a birodalmi kormány

katonai formációkba fogja besorozni a kényszermunkára besorozott embereket, katonai fegyelem alatt is fognak állni és ruhán, egyszerű élelmezésen és számba alig jöhető zsoldon kívül semmi egyéb nem kapnak.

A munkaszervezőkbe besorozott egyéneket katonai kikézésnek is alávetik.

Kihágások és büntetések esetében hadbírósg ítélik.

Ugyancsak fenti forrásból származó hír szerint a kényszermunkaszervezőkbe

kizárólag azokat fogják besorozni, akik valamely marxizmus alapú megszervezett szak- vagy pártszervezetnek voltak a tagjai. Tehát a szociáldemokratákat és kommunistákat.

A kampós kereszties párt hívei mentesek lesznek mindenféle kényszermunka alól. Egyrészt amugy is az ugynevezett rohamosztatokban teljesít szolgálatot. Ezek azonban

elsőrangú fizetést és felszerelést kapnak és általában különleges és kiváltságos elbánásban részesülnek.

A Hitler-kormány egyébként egy

rendkívüli hatalommal felruházott titkosrendőrséget rendszeresített. Ennek a testületnek

kizárólagosan az a feladata, hogy mindenféle szociálista vagy kommunista szervezkedést lelepleljen, illetve megakadályozzon.

Ez a különleges rendőrség ugyan azt a hatáskört tölti be, mint a Cseka Szovjetországban.

Rokonszenvesen fogadták Genfben a Magyarországról szóló jelentést

BUDAPEST. Imrédy Béla magyar pénzügyminiszter ma délelőtt tárgyalta Gömbös Gyula magyar miniszterelnökkel, akinek beszámolt a Magyarországról szóló pénzügyi jelentésről. Az a hír, hogy a Népszövetség

rokonszenvesen fogadta a Magyarországról szóló jelentést

s a legnagyobb figyelemmel kísér-

te az ugynevezett Speyer jelentést, amely

a magyar pénzügyi helyzetet tárgyilagosan világította meg a Népszövetség előtt.

Egyébiránt a genfi pénzügyi bizottságban ezentúl első vonalban nem a magyar kérdések kerültek tárgyalásra, ami Magyarország szempontjából kedvező jelenség a világgazdasági válság közepette.

A leszerelési konferencia tehetetlenségén - csak a nagyhatalmi direktórium segíthet

MILÁNÓ A Corriere Sera mai számában hatalmas cikkben megállapítja, hogy a genfi leszerelési konferencia tehetetlen. A fasiszta lap megállapítja, hogy a leszerelési konferencia mindaddig nem tud eredményre vergődni, míg nem fogadják el

Mussolininek a négyhatalmi direktóriumra vonatkozó tervezetét.

A lap szerint ugyanis a direktórium lesz hivatva arra, hogy a nemzetközi politika feszültségeket eloszlassa és sikert biztosítson a leszerelési konferenciának is.

Lázasan mozgósít a szovjet Szibériában

LONDON. Az orosz-japán viszony óráról-rórára feszültebbé válik Mandzsuriában. A kisebb arányú csatározások már meg is kezdődtek. Karbini jelentések szerint a szovjet katonai hatóságok lázasan mozgósítanak Szibéria területén. Az orosz katonai repülőgépek a határszélen felderítő utakat tesznek meg. Pekingi jelenté-

sek szerint a japán hadvezetőség Jehol tartományában levő megszálló csapatokat a legnagyobb sietséggel Mandzsúria északi határszélére irányította. Japán bombavető repülőgépek megközelítettek Pogranicimoaja orosz határszéli helységet és az ottlevő lőszerraktárakat felrobbantották.

SELECT MOZGÓ

Szenzációs premier!

A Metro-Goldwyn világhírű amerikai filmgyár ez évi slágere:

Madeleine Claudet büne

Könnyekig megható dráma, mely egy szerencsétlen anya életét tárja fel, aki mindenét feláldozza egyetlen gyermeké jólétéért.

FŐS ZEREFKEEN:

Helene Hayes

különös tehetségű művész.

Lewis Stone
Neil Hamilton
Marie Prevost

Monopol Metro-Goldwyn

Rendes helyárak!

— MEGHALT A BULGÁRIAI ROMÁN NAGYKÖVET. Tegnap reggel Szófiában meghalt Románia nagykövete, Victor Mihaescu, aki már hosszabb ideje, hogy ezt a magas állást betöltötte. Az elhunyt diplomata holttestét ma szállítják Bukarestbe.

— Elfogták a szentgáli szeszgyár betörőit. Lapunk más helyén írtunk a szentgáli szeszgyárban történt betörésről. A betörők az éjjel ismét felnyitották a szeszraktárt, de a gyárhoz kirendelt és lesben álló csendőröknek sikerült a betörőket Oltean János, Bora György, Nemes László, Baciu László és Albi László személyében letartóztatni. A vakmerő betörők már ugyanis megint behatoltak a raktárakba, feltörték az üvegek piombáit, amikor a lesben álló két csendőr rajtuk ütött s valamennyit letartóztatta. A vizsgálat a rablás ügyében tovább folyik. A tettéseket a mai nap folyamán már át is adják az ügyészségnek.

— Bekente testét szurokkal és meggyújtotta magát egy életunt. A hamburgi szabadtelep egyik lakója szokatlanul borzalmas módon követett el öngyilkosságot. Egész testét bemázotta kátránnyal és meggyújtotta magát. A szerencsétlen ember rettenetes kínok közt égett el.

CZINK

vegytisztító és kelmeifestő inézetének titka, hogy bármilyen színre a leg-tökéletesebben

FEST,

ugyhogy az átfestésnek semmi nyoma sincs és az átfestés sem a testet, sem a fehérséget, nem piszkítja. És ahogy CZINK

TISZTÍT

azzal versenyezhet a leg-híresebb németországi vegytisztítókkal.

Nem katonai alakulat a magyar állami rendőrség -állapítja meg a Népszövetség

GENF. A leszerelési értekezlet nem tekinti katonai alakulatként a magyar állami rendőrséget, viszont a csendőrség, folyamőrség és

határőrség létszámát Magyarország katonai állományába tudja be.

Nagy nyugtalanságot okozott Londonban, az a hír, hogy Ausztriában a hatalom a nemzeti szociálisták kezébe juthat

PÁRIS. A Havas távirati iroda londoni tudósítója jelenti, hogy londoni politikai körökben és általában a kormánykörökben is nagy nyugtalanság uralkodik a Bécsből és Berlinből származó hírek miatt, melyek szerint nincs kizárva, hogy néhány hét leforgása alatt Ausztriában a hatalom a nemzeti szociálisták kezébe jut.

Londonban úgy hiszik, hogy a nemzeti szociálisták hatalomra jutása Ausztriában főleg Olaszország álláspontjától függ. Olaszország ma ugyanis két kérdés között la-virozik. Először is szeretne okvetlenül megtartani magának Németország barátságát. Másodszor pe-

dig rendkívül fél az Anschlustól. Olaszországnak e két kérdésben való habozás erősen elősegíti a hitleristák számításait. Más információk szerint Londonban úgy vélik, hogy Németország és Ausztria létrehozandó egyezsége, illetőleg szövetsége még nem lenne Anschluss és így talán még meg lehetne menteni Ausztriát attól, hogy Németországgal egyesüljön.

Az Anschlust hírei határozott félelemmel töltik el a londoni köröket, míg politikai körökben remélik, hogy Olaszországnak sikerül megakadályozni Németország és Ausztria teljes egyesülését.

A napokban nyílik meg a

„THALIA“

étterem és sörkert, teljesen átalakítva új vezetés mellett

Pali bácsi féle fajborok

Azuga sör

volt Aranyzarvas, Szentlélek u. 1. Óvár

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 3 LEJ

A „RECORD“ az aranyat teljes értékben váltja be. Keresse fel teljes bizalommal. Cal. Victoriei (v. Kosuth Lajos ucca) 1. Ora és ékszer speciálista

LÉPCSŐHAZI különbejáratu, két ablakos uccai szépen burcozott szoba kiadó. Berde-u. 2. II. 15.

EGY karikahajós női varrógépet megvételre keresek. Kereszt-u. 5. I. emelet Hirsch.

ARANYÉRT legmagasabb árat fizet Bolder ékszerész, Baritiu (Malom-u.) 2.

PERFEKT vendéglői szakácsné szerény igényekkel állást keres. Cim a kiadóban.

EGY jókarban levő „Minerva“ autó jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Aranyért, ezüstért, legtöbbet fizet Órakerék, Széchenyi-tér 11.

„Reklám“ órasüzlet foglalkozik óra és ékszerjavításokkal. Az órákat és ékszerket a „Reklám“ árusítja a legolcsóbban. Aranyat magas áron vesz. Deák Ferenc-ucca .7

TAIX AUTÓ a kolozsvári piacon 6 hengeres, csukott Chrysler jó állapotban engedéllyel és órával olcsón eladó. Cim a kiadóban.

EGY vagon takarmány (Baltacin és széna) eladó. Str. Paris (v. Pap-ucca) 40. szám.

JÓKARBAN levő mozifelszerelés eladó. Tárgyalni lehet a „Jóestét!“ kiadóhivatalában.

Minden használt férfi öltönyért adok cserébe 1 öltönyre való egész finom szövettet, esetleg sportruhának valót is. A legolcsóbban eladok használt, de jókarban levő ruhákat, Készpénzért is legmagasabb áron veszek férfi öltönyöket és minden használt férfi ruhákat és Trenchcoatokat. Kivánatra házhöz megyek.

„ARCO“ Jócai-u. II. szám

AZONNAL kiadó két szoba, konyha pontos, gyermektelen családnak. Teleky ucca 6. szám.

EGY jömeneteli cukrászda eladó. Calea Motilor 119.

OLCSÓ konyha berendezések és más butorok eladók. Zsidókorház során 10. Salamonnál.

EGY jókarban levő zománcos fürdő kádat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

KÁRPITOS munkákat legolcsóbban vállalok. Dull, Calea Victoriei 6.

FIATAL, mindenféle lányt keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban.

BOLDOG, Állandó és Jövedelmező jellegűre levél van a kiadóban.

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdőszoba. Str. Gen. Grigorescu (volt Rákóczi-ut) 102. sz. alatt.

Farkas Elvállal olcsón kárpitos és diszidő munkát. Gyermekekoci bőrözést szakszerűen készít. Reg. Ferd. 12.

URANIA MOZGÓ

Altaános közkívánatra:

Jean Kiepura Tied a dalom

Szenzációs filmben.

TARSADALMI ÉLET

(—) Az EKE „Gyopár“ turista csoportja május 10-én autóturát rendez a szolcsvai buvópatakhöz Cigler Lajos vezetésével. Résztvevői díj tagoknak 65 lej és vendégeknek 75 lej. Jelentkezni lehet Cigler Lajosnál Szabó Jenő-cég és a Mátyásház gondnokánál egész nap.

(—) Az „Aurora“ Sport Club turista szakosztálya f. hó 7-én vasárnap autós kirándulást rendez a tordai és turi hasadékhöz. Indulás vasárnap reggel 6 órakor a New-york szálló mellett lévő klubhelyiségtől. Viteldij tagoknak 50. vendégeknek 60 lej. Vezető Major Ilonka. — Május 10-én egy napos autós kirándulás a révi cseppkö barianghoz. Indulás ugyancsak a klubhelyiségtől 10-én szerdán reggel 5 órakor. Viteldij tagoknak 105. vendégeknek 120 lej. Vezető Major Ilonka. — Mindkét kirándulásra jelentkezni lehet az Izrael-féle szücsületben, Kossuth Lajos-ucca 3.

(—) Kirándulás a dobrini vadász kastélyhoz. A román kath. „Kolping“ Legényegylet turista szakosztálya május 10-én, szerdán egy napos autós turát rendez a következő programmal: Indulás reggel 5 órakor. Utirány: Autóval Gyalu—Hidgzsamosvölgy és Beketőig. Innen fel gyalog az 1520 m. magasan levő hatalmas fenyvesekkel körülvett volt dobrini gróf Andrassy híres vadász-kastélyához, ahonnan elragadó és fenyegető kilátásban lesz részük a turistáknak. Turavezető: Gvörke Márton. Résztvevői díj személyenként tagoknak 40 lej. vendégeknek 50 lej. Jelentkezni lehet minden este, egészen hétfőn este 9 óráig a Legényegylet Brassai-ucca 3 szám alatti helyiségében. Vendégek minél nagyobb számban, szívesen lát az egyesület vezetősége.

TIZENHÉT ÉS FÉL MILLIÓ MUNKANÉLKÜLI VAN AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

WASHINGTON. Az amerikai munkás szindikátus hivatalos statisztikai kimutatás szerint az Egyesült Államokban a munkanélküliek száma ma már meghaladja a tizenhárom-milliót.

Egy magánjellegű szociológiai intézet statisztikai kimutatása szerint az Egyesült Államok ötvenmillió munkása közül a valóság az, hogy tizenhétmillióhatszázharmincezer ember van munkanélküli.

A szerkesztőség postája

VIDÉKI ELŐFIZETŐINKNEK. Hátralekös előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Csütörtök este 9 órakor:

Zsákbamaczka

MAGYAR SZÍNHÁZ

Pénteken este 9 órakor:

Zsákbamaczka

MAGYAR SZÍNHÁZ

Szombaton este 9 órakor:

Zsákbamaczka

MAGYAR SZÍNHÁZ

Vasárnap délután fél 7 órakor:

Zsákbamaczka

ERÉNYI BÖSKE és BALÁZS ISTVÁN fellelése

A megtévedt egyetemi hallgató szomorú utja egy álmulatott éjszakától a fogházig

„Ha lehet... előbb vizsgázni szeretnék“

CLUJ-KOLOZSVÁR. S. Gy. 25 éves kolozsvári egyetemi hallgató sulyosan összeütközött az érvényben levő törvényekkel. S. Gy. bűnét a büntetőtörvénykönyv alapján büntetének minősíti s ezért elég sulyos büntető szankciókat alkalmaz a törvény betűi ellen vétőkre. S. Gy. elkövetett bűneiért felelni tartozott a kolozsvári törvényszék előtt, ahova vádlottként idézték be.

A fiatal vádlott egyetemi hallgató félénken áll meg a törvényszék tanácsa előtt. Arcáról a megbánás, meghatottság és féltékenység tükröződik le. Az első pillanatban megállapítható róla, hogy nem hivatalos bűnöző a fiatal diák, hanem a sors különös szeszélyéből jutott el a vádlottak padjára.

Az elnök a vádlotthoz felteszi a kérdést:

— Tudja, mivel van vádolva?
— Tudom, — szepegi a vádlott.
— Beismeri, hogy a sporttelegen egy diáktársától az öltözőből ellopott egy 2000 lejt tartalmazó pénztárcát?

— Igen, — rebegi halkán a vádlott.
— Ugyanezen a napon egy másik ismerősétől 1800 lejt lopott el. Igaz ez?

— A vádlott ajkáról újra elröppen az „igen“ s tekintve, hogy a beismerés megtörtént, a tárgyalás megtartását nem akadályozza meg, hogy a károsultak nem jelentek meg és kezdetét veszi a tárgyalás.

— Mondja el részletesen, hogy történt az eset, — biztatja barátságosabban az elnök a félénk vádlottat.

„AZ ÜGYVÉDEM NEM JÖTT EL... PEDIG MEGIGÉRTÉ“

— Nem tudom, — kezdi akadovva a vádlott, miközben sirásba csuklanak a szavai. — Az ügyvédem azt mondta itt lesz... nem tudom... miért nem jött el.

— Mi nem tehetünk tekintettel az ügyvédre, — szakítja közbe a vádlottat az elnök, — lehet, hogy még eljön. Mondja el röviden, hogy történt a lopás.

A vádlott zsebkendőjét vesz elő, néhány pillanattig könnyeit törli, majd összeszedve minden erejét, megpróbálja könnyeit visszafojtani s elmondja a bűn szomorú történetét, amely egy álmulatott éjszakával kezdődött, a becsukódó fogházajtó mögött fog végrödni s a fiatal diák homlokára sajnálatos szégyenbélyeget ütött.

— Mielőtt a lopás történt, az apámtól négyezer lejt kértem az iskolai díjak kiegyenlítésére. A pénzzel a zsebemben a barátaimmal egy vendégfogdába kerültem. Sohasem szoktam inni s barátaim kedvéért megittam egy pohár bort, amelyet követett egy másik, majd

egy harmadik. Elvesztettem gondolkodó képességemet. Elfelejtkeztem, hogy a nálam levő pénz a tandíjam s azt sem vettem észre, hogy asztalunknál egyre jobban szaporodik a társaság. Reggelre, amikor felébredtem, rájöttem a történetekre, azonban ekkor már késő volt. A négyezer lejt az utoisó banniig elment.

A vádlott itt kis szünetet tartott. Ujra elfogta a sirás és percegig tartott, amíg annyira összeszedte magát, hogy folytathatta vallomását.

ÉBRED A BŰN A KÖNNYELMŰ ÉJ UTÁN

— Otthonról eljöttem s elbátároztam, hogy nem megyek haza addig, míg a négyezer lejt meg nem szerzem. Mint egy örült, csatangoltam egyik uccábót a másikba s vártam a csodát, amely meghozza a könnyelműen elmulatott négyezer lejt. Csoda azonban nem történt. Délután kimentem a sporttelegre s amikor magamra maradtam az öltözőben, fiatal fejjel nem gondoltam át, mit cselekszem s az egyik kabátból kivettem egy pénztárcát, amelyben kétezer lejt volt.

— Ugyanezen este egy ismerőssémmel voltam a vendégfogdában s egy alkalmas pillanatban az ő

pénztárcáját is elvettem, mert nekem meg kellett szereznem a négyezer lejemet, amely nélkül nem mertem és nem mehettem haza.

Az elnök a vallomás elhangzása után felolvassa a károsultak jegyzőkönyvi vallomását, amelyből kiderül, hogy mind a ketten kártalanítva lettek és nem kívánják a vádlott megbüntetését.

Az ügyész nem tart hosszú vádbeszédet, mert ő is átérzi a heiyezetet, de kötelességét teljesíti, fenntartja a vádat s a vádlott megbüntetését kéri.

A zárószó jogán az elnök megkérdi a vádlottat, mi a mondanivalója.

— Nem tudom... Nekem már nincs mondanivalóm... Az ügyvédem nem tudom, miért nem jött el...

A vádlott további szavait elnyomja a zokogás. A törvényszék a vádlottat bűnösnek mondotta ki, de fiatal korára és büntetlen előéletére, valamint megbánást mutató töredelmes beismerő vallomására való tekintettel a büntetés minimumát, egy hónapi fogházat állapított meg.

ELHALASZTJÁK A BŰNTETÉS VÉGREHAJTÁSÁT

— Tudomásul veszi az ítéletet, vagy felelbe? — kérdi az elnök.

A vádlott újra a szeméit törülgeti, majd sirva jelenti be, hogy az ítélet ellen nem felelbe. Az ügyész szintén tudomásul veszi az ítéletet s az jogerőre emelkedik.

— Mikor akarja a büntetést megkezdeni? — kérdi az elnök.

— Nagyon kérem, — sir újra a vádlott, — ha lehet, halasszák el a büntetés megkezdését. Ha most fogházba kerülök, az egész éveimet elveszítem, hiszen nekem most kell vizsgáznom és most kell készülnöm a vizsgáimra. Kitéltöm később az egyhónapot, de a jövőmre is kell gondolnom...

Az ügyész tudomásul veszi, hogy a diák majd a vizsgák után kezdi meg egyhónapos büntetését és S. Gy., a 25 éves diák egyhónapi jogerőre emelkedett büntetéssel, könynyező szemekkel, tántorgó léptekkel hagyja el a törvényszék tárgyalótermét s közben szinte mániákusan zokogja maga elé:

— Nem tudom... Az ügyvédem... pedig megígérte...
(—ary.)

— **Meghalt Franciaország leg-híresebb költője.** A francia irodalomnak nagy gyásza van: meghalt Novilles grófnő, a kiváló lírai költő. Novilles grófnő román származású: született Bibescu hercegnő volt. Nevét világszerte ismerték és a francia Saphonak nevezték. Méltán, mert Novilles grófnő lírája a legmagasabb szférákig szárnyalt. Ő volt az első nő, akit a becsületrend nagykeresztjével tüntettek ki. A kiváló költőnő mindössze 55 évet élt.

OLCSÓ
maradék
elárus

	Méterárak
15.000 m. „IVETTE“ ruha selyem	L 36—39
15.000 m. „ZEFIR“ férfiringekre	L 13
15.000 m. VÁSZON mosott	L 13
15.000 m. „DELINA“	L 21
15.000 m. SZÖVET női ruhára	L 25

Szabó Jenő
divatnagyruházában, Cluj—Kolozsvár

RÁDIÓ

PÉNTEK, május 5.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14.15: Gramofon. 19: Könnyű és román zene. 20.40: Gramofon. 21: Enekhangverseny. 21.20: Katonazene. 23: Román humor.

Budapest. 13: Déli harangszó. 15.05: Szervánszky szalonzenekar. 14.30: Tanfolyam a testnevelési főiskoláról. 16.30: A rádió diákfélőrája. 17: Horváth Elemér előadása. 19: Gutenberg-szalonzenekar. 20.10: Magyar Pál dr. országgyűlési képviselő előadása. 20.30: Rigoletto. Dalmi. Zenéjét szerezte Verdi. Majd félóra az Angolpark „101 cigány bótáestjé”-ből. 24: Farkas Jenő cigányzenekara.

Bécs. 13.40: Gramofon. 14.10: Gramofon. 18.15: Enekhangverseny. 20.25: Steyer népzene.

— Kaszákkal és vasvillákkal felfegyverzett parasztok támadták meg a karhatalmat a tífkos szeszfőző kazán miatt. A Dés melletti Costeni községben a csendőrök egy szeszfőző kazánt találtak, amelyet el akartak kobozni. Ebben azonban megakadályozta a község parasztsága, amely kaszákkal és vasvillákkal felfegyverkezve hátrálásra kényszerítette a karhatalmat. A csendőrök később megerősítést kaptak. Visszatértek a faruba és magukkal vitték a szeszfőző kazánt, a lázadó parasztok ellen megindult az eljárás.

— Markolatig döfte kését barátja mellébe, mert az nem akarta kifizetni százeles tartozását. Gruica Vazul temesvári volt detektív, aki már régebben kölcsön adott 100 lej Szücs József nevű 19 éves munkás barátjának. Tegnap visszakövetelte tőle a kölcsönt, mert megtudta, hogy Szücs megkapta fizetését. Szücs nem akart fizetni. Emiatt a két barát között verekedés támadt. Gruica előrántotta kését és markolatig döfte Szücs mellébe, aki vérbefagyva összeesett. Szücsöt kórházba szállították, ahol pár óra alatt meghalt. Gruicát elfogták és letartóztatták.

Kétszer adta el a félholdas birtokát a monostori cigány, de az előző vevő felpofozta és beperelte

CLUJ-KOLOZSVÁR. A tárgyalás színhelye az ítélőtábla második szekciója. Vádlott: Tiffra Miklós kolozsmonostori fakanalas cigány. Azért került az ítélőtánc elé, mert tavaly „aratás után” másodszor adta el a határban lévő félhold földjét.

Ráolvassák a vádat... És megkérdi az elnök:

— Igaz-e Tiffra, hogy földedet az ősszel másodszor is eladtad?

— Nem egészen, kezit csókolom. De azért mégis igaz, csak hogy az nem úgy volt...

— Hanem?

— Az első vevőnek nem is kellett a föld. Láttam rajta. Megvette, de nem is jutott esibe, hogy kebeleztessen. Aztán megegyeztünk, hogy mégegyszer eladom és ő nem kéri vissza az árát. Ugyis csak ezer lejt adott...

Általános derűtséget vált ki a vádiott érdekes vallomása.

— Aztán, hogy történt a második eladásnál? — veszi át a szót az ügyész,

— Azs már okosabb volt, kérem, mert kebeleztetett, de — és itt a bibi — hozzám jött az első vevő, felpofozott és beperelt.

A bírák sem tudják a nevetést visszatartani. Tiffra megfelelt.

Az ügyész vádbeszéde után ítélethozatalra vonul vissza a tanács. Majd kihirdetik a tárgyalás eredményét, amely szerint a vádlottat három havi fogházbüntetéssel és ezer lej pénzbírsággal sújtják. Az ítélet jogerős.

HALÁSZI munkaruhái és orvosi köpenyei a legjobbak, 50 százalékban avatott kelmémől készülnek. CLUJ, C. REGELE FERDINAND (VOLT FERENC JÓZSEF-UT) 109.

SZINHAZ és MOZI

MAGYAR SZINHAZ MŰSORA:

Csütörtökön este 9-kor: Zsákbamacska. (2-odszor. Ssz. 96.)

Pénteken este 9-kor: Zsákbamacska. (3-adszor. Ssz. 97.)

Szombaton este 9-kor: Zsákbamacska. (4-edszer. Ssz. 98.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Mágánás Miska. (Mozihelyekkel. Ssz. 99.)

Vasárnap d. u. fél 7-kor: Zsákbamacska. (5-ödször. Ssz. 100.)

Vasárnap este 9-kor: Alvinczi huszárok. (Új betanulók. L. Erényi Böske és Balázs István fellépése. Mérsékelt helyárak. Ssz. 101.)

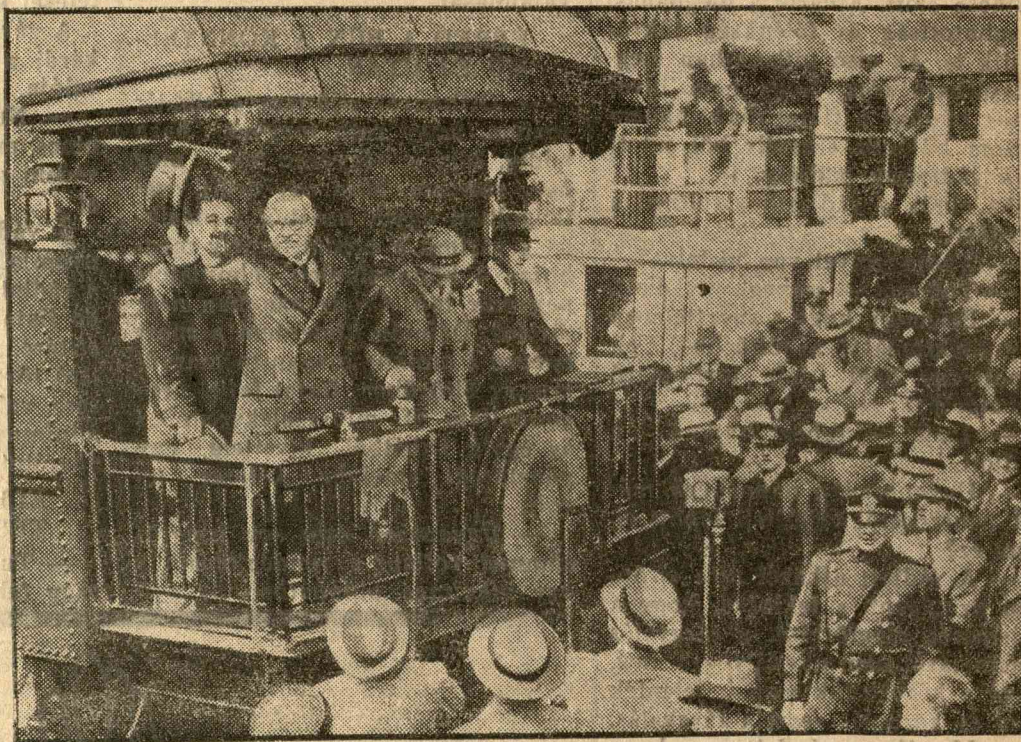
DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Mindennap 3, 5, 7-kor: Madonnám, hol vagy? Operettvilágsláger! Az amerikai Paramount slágerfilmje. A főszerepekben: Liane Haid, Fritz Schultz, Viktor de Kowa, Wallburg.

PILLANGÓ-UCCA 21. szám alatti telek, 2 szoba, konyha, fűskamra, betonpince, minden elfogadható áron eladó. Értekezni lehet Pillangó-ucca 21. szám alatt.

MACDONALD AMERIKÁBAN

MacDonald angol miniszterelnök és leánya, Isobel a vasuti kocsiperronján, amely őket Jersey-Cityből Washingtonba vitte, ahol most a világpolitika legfontosabb eseményeit tárgyalták: MacDonalddal, Roosevelttel és Herriot.

MA

kezdődnek az új sors húzások

Május 4 és 5-én veszi kezdetét egy új sorsjáték

Vásároljon új és szerencsés sorsjegyet

Egész Románia tudja,

hogy már sok milliót fizettünk ki szerencsés ügyfeleinknek. A legutóbbi húzáson nálunk nyerték az 1.000.000 Lei főnyereményt is. — A szerencse útja mindenkinek nyitva áll, de csak az nyert, akinek sorsjegye van. Vásárolja meg Ön is sorsjegyet nálunk, hogy résztvehessen a május 4-iki és 5-iki húzáson.

ERDÉLY LEGNAGYOBB OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÜZLETE

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R. T. CLUJ

Piata Unirii No. 20. a román állami osztálysorsjáték főelárusítója.

Szerencse fia lesz, ha osztálysorsjegyet Erdély és Bánát hivatalos főelárusítójánál a

BANCA ILIESCU R.-T.-nál CLUJON

veszi, amely eddig több mint 20 millió lej nyereményt fizetett ki.

Sorsjegyek árai: nyolcad 125 L., negyed 250 L. fél 500 L. egész 1000 L.

Húzás május 4. és 5-én. Postai rendelések azonnali eszközzésre. Kérjen ingyenes prospektust a Banca Ilescu R.-T.-tól, Cluj.

Ma van a huzás!

estig még vásárolhat sorsjegyet a

"TAKARÉKOSSÁG"

Plata Unirii 23. Telefon 7-59.

Vigyázzon! Az elszalasztott szerencsés pillanat sohasem tér többé vissza.

HIREK

Naptár Május 5. Péntek. Róm. kath. V. Pius pápa. Prot. Gotthardt. Gör. Mart. Irina. Izr. Ijjar 8 Achre-Kedoshim.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 64-66. balra.

Jóestét!

ÚJ DIVAT

Hogy fog udvarolni a fiatalember a női nadrág viselőjének?
— Na drága, de jól áll a nadrág!

BUKARESTI NÓTA

Mi a legújabb bukaresti nóta?
— Én a Vajdát nem bánom, csak Maniut sajnálom...

VÁLTOZNAK AZ IDŐK

Szerpusz, barátom, hallom, megházasodtál?
— Igen. Mert nem izlett a vendéglői koszt.

— És most?
— Most már izlik...

SZINFALAK MÖGÖTT

Boniván (a görllhöz): Drágám, tudd meg, hogy imádlak. Te vagy nekem a nyolcadik világcsoda.

Görl: Rendszerben van. De ha rajtakaplak a hét másik világcsoda valamelyikével, akkor jaj neked...

AZ IRODABAN

Hol van az igazgató ur?
— Ebédelni ment.
— Soká jön?
— Nem, a feleségével ebédel...

Mária királyné Marokkóba érkezett. Mária román anyakirálynő tegnap délelőtt tíz órakor a marokkói Tanger városba érkezett. Az állomásnál Mária királynőt Marokkó szultánja és Franciaország nagykövete fogadták. Mária királynő holnap folytatja útját Casablankába.

Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint továbbra is hős, esős idő várható, helyenként kisebb-nagyobb hószüvedéssel.

— Inspekciós gyógyszerárak. Dr. Biró, Piata Unirii (Fötér), Demeter Cal. Mánástur (Monostori-ut), Apostol, Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-tér), Paloczi, Cal. Victoriei (Magyar-u.).

— Már Romániában is merényleteket követnek el a német Hitleristák. Cetatea-Alba német negyedében tegnap este nyolc óra felé véres összelikezés történt a német hitleristák és a zsidó lakosság között. Tolban és Cusni zsidó kereskedőket a német hitleristák botokkal verték agyba-főbe, majd megtámadták Schwartzmann Jakab lakását és azt a szó szoros értelmében teljesen összerombolták.

— Utlevelet csak kampószerzetes kaphat Németországban. A „Berliner Börzenzeitung” szerint a háborús Németország egyik leg híresebb tábornokának a német kormány nem adott Franciaországba szóló utlevelet. A Hitler-kormány a vizum megtagadását azzal indokolja, hogy a volt tábornok a háború után nem a német faj érdekében és ügyének diadalra vételeért dolgozott, hanem ellenkezőleg, Franciaországnak nyújtott segítséget a vita alá kerülő ügyekben.

— Határátlépésért három hónapot kapott. Bardakovics László szatmármegyei lakos állott ma délelőtt a kolozsvári hadbírósa előtt. Ugyanis márciusban átlépte a cseh szlovák határt. A tárgyalás eredményeképpen a hadbírósa ítélettanácsa a vádlott határátlépőt három hónapi fogházra ítélte el.

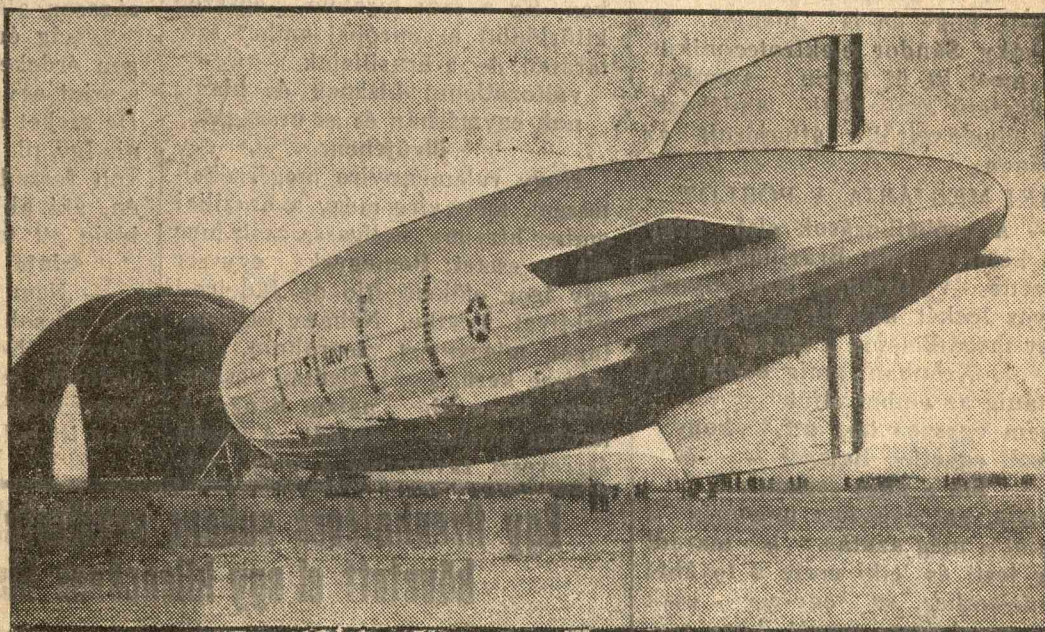
— Felmentette a tábla a sikkasztással vádolt kolozsvári szücsmeszterét. Tegnap délelőtt a tábla második szekciója felmentő ítéletet hozott Dankó Lajos kolozsvári szücsmezter bizományi sikkasztással vádolt ügyében. A feljelentő Dima Nitú, aki egy évvel ezelőtt négy heti időtartamra bundát zálogosított el a vádlottnál. Megegyezés folytán a megállapított négy héten túl a bunda Dankó Lajos tulajdonába szállott át. Eített nyolc hónap, amikor aztán Dima vissza akarta váltani a bundát. Természetesen nem tudta, mert időközben a vásárló tudott rajta. Feljelentés folytán bizományi sikkasztásért a törvényszék elé, majd a táblához került az ügy. Mindkét ítélő fórum felmentette a vádlottat a vád és annak következményei alól.

— Merényleteket elhárító új rendőrséget szerveztek Japánban. A japán fővárosban az utóbbi időben elkövetett sok merénylet következtében a japán kormány egy új rendőrségi csapatot szervezett, amelynek egyedüli kötelessége az, hogy a japán minisztereket és diplomatákat védelmezzék. Az újonnan szervezett védőrségnek rendkívül messzemenő jogaik vannak.

Tekéző sport. A kolozsvári tekézők Brassóban. A brassói pályavavatáson Kolozsvár, Kézdivásárhely, Alsórákos és Brassó tekézői gyűltek össze Móricz Béla szövetségi elnök vezetésével. 98 versenyző küzdött a Bolonya csapat Serlegéért. — Nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében a következő eredményekekl végződött az ünnepi mérkőzés: Avram Jancu 159 ponttal serlegnyertes. Plakettet nyertek: Törekvés (Kézdivásárhely) 132 ponttal. KTE (Brassó) 120 ponttal. Vig Barát (Brassó) 116 ponttal. Unirea (Brassó) 115 ponttal. Zsinor (Alsórákos) 107 ponttal. Boionya (Brassó) 104 ponttal. A díjak kiosztását a szövetségi elnök jelenlétében Szabó Béni országgyűlési képviselő végezte szép beszéd kíséretében.

A VILÁG LEGNAGYOBB LÉGHAJÓJÁNAK ELSŐ UTJA

A „Macon”, a tengerbe sülyedt „Akron” legnagyobb testvérhajója első ízben száll fel az Akron óriás hangárjából, melyben felépítették. Az óriásléghajó első útja kitűnően sikerült.

— Álkulcsal nyitottak fel egy szeszraktárt és kiraboltak. Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek álkulcsal feinyitották a buzáui „Filip Adler” szeszitalraktár irodájának ajtaját és az irodai safeből 254 ezer lejtt elemelve eltűntek. A lopást egy éjjeli őr vette észre, aki értesítette a rendőrséget, amely bevezette a nyomozást.

— Megjósolta-e a kuvik a halált? A néphit szerint, amely betegnek szobája előtt megszólal a kuvik, az rövidesen meghal. Mondanunk sem kell, hogy ez a néphit oktanaban bonán alapul. Annyi azonban bizonyos, hogy a kuvik a falun igen gyakran betegszobák környékén tartózkodik éjjel. Ennek azonban van egy természetes magyarázata is. Éjjel a falu teljes sötétségbe borul és csak abban a házban van világosság, ahol beteg van. Ez a betegszobából kiáradó világosság vonzza a kuvikot.

— Letörték a hatósági peeséteket és ellopták a zárolt szeszt ismeretlen tettesek. A szászfenesi feketeszesz-ügy számai nem sejtett messzeségekbe ágaznak el. Néhány nappal ezelőtt ügyészégi rendelkezésre a kiszállott hatóság lepecsételte a szentpáli szeszgyárat is. Tegnap éjjel aztán ismeretlen tettesek feltörték a gyár lerakatának ajtajait és nagymennyiségű szeszt vittek magukkal. Tegnap Ciugudeanu ügyész kiszállott a helyszínre és a megejtett vizsgálat után erélyes intézkedéseket tettek a rejtélyes betörők kézrekerítésére.

— Megfojtottak és kiraboltak egy öregasszonyt Bukarestben. Tegnap reggel a bukaresti Joanelucea 56. szám alatti lakásán megfojtva találták ágyában Joana Fui-ga 52 éves villamoskocsi takarítónőt. A tehetetlen öregasszonyt gyilkosa éjszaka, álmában fojtotta meg, majd kevés halmiját elrabolva elmenekült. A rendőrség teljes apparátussal folytatja nyomozását a rablógyilkos kézrekerítésére.

— Gyilkosság egy bukaresti szállodában. Véres gyilkosság történt, tegnap Bukarest egyik külvárosi korcsmájában. Két munkás, Jon Gimigiú, Chirita Gheorge és felesége együtt mulatoztak egy asztalnál. A mulatozás során a két férfi közt nézeteltérés támadt, melynek folyamán Jon Gimigiú bicskájával karonszurta Chiritát, majd annak feleségének gyomrát hasította fel. Az asszony a helyszínen kiszenvedett. Jon Gimigiút letartóztatták.

— Véresfe verette falusi legényekkel a pap a tanítót. A Brassó közelében fekvő Budila községben különös incidens játszódott le a minap. A falu Jordan Curcubata nevű papja és Jointa nevű tanítója között már régen ellenséges viszony keletkezett. A viszony aztán annyira kiélesedett, hogy Curcubata tisztelendő felbérelte a falu két mindenre kapható verekedő legényét, hogy Jointa tanítót verjék el. A legények a tanítót úgy megverték, hogy azt kórházban ápolják.

KEREKES bácsinál az Erzsébet ut sarkán megkezdődött a szenen sült

FLEKKEN sütés, háromfogásos ízletes ebéd

18 és 25 vacsora **12** lei,

Ahol még biznak egymásban az emberek

Brazília: a békésen együttélő színes fajok boldog országa

Van, hála Istennek van még olyan hely a gyűlölet-fütötte bolygón, ahol megértés és békességre való vágy hozza közelebb egymáshoz az embereket.

De hol, a világnak melyik pontján van ez a boldog azilum?

Megmondja az az erősen bronzarcu férfi, aki az asztalomnál szembe ül velem. Fiatalos külsejű, bár közelebb jár az ötvenedik esztendejéhez, mint a negyvenhez. De a termete karcsu, szátegyenes és minden mozdulata rugalmas erőről beszél.

FÜSTBE MENT TERVEK

Tizenkét évvel ezelőtt találkoztunk utóljára Bécsben. És hát persze, rengeteg kísérlet, próbálkozás, terv foszlott akkor kámforként semmivé.

... Délamerika ... Emlékszem: hogy kápráztatott, kábitott, vonzott ez a titokzatos, rejtelmekkel, kalandokkal és kincsekkel teli világrész bennünket ... Hirtelesen jött sulyos betegség gátolt meg engem, hogy én is menjek, de Szabóky Sándor elektrotechnikus, aki most itt ül velem szemben, egyszerű szavakkal emlékezik meg élményeiről, áthajózott az óceánon.

AKI MEGJÁRJA A POKLOT ...

— A próbálkozások első négy éve keserves volt Braziliában — beszélt. — Bizony, a jövevénynek sulyos leckét kell itt megtanulni, hogy megállhasson a lábán. De aztán ... Azonban, amíg eddig az asztánig az ember eljut.

nem egyszer fárt ott, hogy csak egyetlen hajszál — és jön a nagy semmi ...

Hanem, aki elevenen megjárja a poklot s még aztán is maradt elég testi és leiki ereje a további küzdelemhez, az egyszer csak azon veszi észre magát, hogy révbé került.

És Szabóky Sándor révbé került.

Üzemvezető igazgatója a Rio de Janeiro-i elektromos műveknek.

Akkora a fizetése, mint nálunk öt miniszternek együttvéve. Felzababult, boldog, tekintélyes ember. Látogatóba jött, de június végén újra visszatér Braziliába.

— Soha többé nem lát engem Európa — mondja nyomatékosan. — Soha, soha többé. Hiszen itten lélegzetet se lehet venni: gyűlölettől forró a levegő.

Az emberek, népek, fajták, itt ugylátszik csak azért élnék, hogy gyűlölködjének és egymás vesztére törjenek ...

HÁROMSZÍNŰ, HÁROM FAJU EMBEREK ORSZÁGA

— És Braziliában mások az emberek? — kérdelem hitetlenkedve.

— Hogy mások-e? De még mennyire mások. Barátom, három féle fajta és háromszínű a lakosság.

de nyoma sincs közöttük a faji vagy vallási elfogultság-nak.

A fehér fajta kreolok — ezek a régi portugál és spanyol hódítók utódai — a fekete négek és a keverék mulattok és meszticek

megbecsülik, tisztelik és szeretik egymást. Tudja-e, hogy itt

a fekete rabszolgák felszabadításának napja nemzeti ünnep? Néger, mulatt, vagy mesztice a legnagyobb állami hivatalt is elérheti.

Amíg Európa előbb vagy utóbb belefutad a gyűlölködés posványába, Brazília állni és élni fog, mert lakosai váltvetett készséggel országuk kiépítésén munkálkodnak.

KÖLCSÖNÖS BIZALOM

— És milyen gazdag ország ez! A paradicsomi bujaságu föld csak úgy ontja áldásait. Igaz: a világ-gazdasági válság ott is erősen érződik ... A kávénak nincs ára, pedig ez a főkiviteli cikk, de a belföldön akkora az olcsóság, hogy az itt Európában el sem képzelhető. És ezenkívül

minden braziliai rendületlenül hisz egy jobb jövőben.

Bizalom él itt az emberek szívében. Ez a szó: bizalom, egészen kitörlődött az európai ember szótárából, de a braziliaiak

változatlanul hisznek és biznak egymásban és az országuk jövőjében.

Hogy valamennyire megérzékeltessem, mennyire megy a braziliai ember bizalma, hallgassa csak meg ezt az esetet: Bemegyek egyszer egy igen előkező Rio de Janeiro-i uridivat üzletbe. Néhány selyemínget, megymást vásároltam. Fizetésre kerül a sor, ijedten veszem észre, hogy nincs nálam pénz. A tárcám odahaza maradt. A segéd észreveszi zavaromat s még mi-

előtt csak egy szóval is mentegőzhettem volna, azt mondja:

— Nem tesz semmit, uram, ha nincs is most pénze, majd erre jön megint és akkor kifizeti az összeget. Csak tessék elvinni az ingeket ...

Az üzletvezető is helybenhagyólag bólintott.

Hangsúlyozom, hogy soha azelőtt nem jártam ebben a boltban, tehát nem ismertek ... mégis biztak bennem, mint ahogy akárki másban is megbiznak.

Mert ez nem egy szörványos eset: száz és száz hasonlót tudnék elmondani.

— Jó, jó, de hogy vagyunk a forradalmakkal? Ha olyan nagy az emberek egymás iránti bizalma, mégis miért forronganak?

Legyint a kezével:

— Leginkább angol és amerikai érdekek ütköznek itt össze és robbantják ki a lakosság elégtelenségét.

Sajnos, egyik-másik kormány tulajdonosan alárendeli az ország és a lakosság érdekeit ezeknek az idegen érdekeknek és a vége rendszerint egy kis parázs forradalom. De ezeket nem kell komolyan venni. Így pl. tavaly São Paoloban volt forradalom. De Isten bizony, én, aki akkor huzamosabb ideig ideig ott tartózkodtam,

szinte alig vettem észre.

— Nem, — fejezi be elbeszélését, — soha többé nem lát engem Európa. Nem bírom a gyűlölettől tulfütött levegőjét: úgy érzem, hogy megfulladnék, ha még sokáig itt kellene maradnom ...

h. j.

Egy tizenhatéves suhanc erkölcsstelen merényletet követett el egy kilencéves kislány ellen

DICSŐSZENTMÁRTON. A környéki Prostea-Mare falucskában Junech Ferenc 16 éves fiú ittás állapotban merényletet akart elkövetni Leutschaft Katalin kilencéves leánykán.

A fizikailag jól kifejlett fiú a mezőn támadta meg a leány-

kát, miközben az bárányalt őrizte.

Lentschoft Katalin, amikor a berugott fiú erőszakoskodni kezdett vele, sikoltozni kezdett, mire az elősereglett emberek lefogták a szatir hajlamu gyereket és átadták a csendőrségnek.

Halálba ugrott

egy bukaresti szálloda harmadik emeletéről egy fiatal leány, mert udvarlója cserbenhagyta

BUCURESTI. Tragikus öngyilkosság történt tegnap Bukarestben. A Bratianu boulevardi hatalmas Britania szálló

harmadik emeletének egyik ablakából az uccára vetette magát Stela Jonescu ragyogó szépségű fiatal lány és összetört tagokkal terült el a közvezeten.

A járókelők azonnal értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen leányt kórházba szállították. Szemtanuk állítása szerint

Stela Jonescu a halálugrás pillanatában egy férfi nevét kiáltozta,

annak a férfinek nevét, akiről azt suttogták, hogy a dús gazdag lány barátja volt, de otthagya. Stela Jonescu állapota rendkívül sulyos, mert

a lány kéz, láb és medencecsonttörést szenvedett.

Rendőri nyomozás indult meg a fiatalleány öngyilkossága okának megállapítására.

Az utolsó orkán

IRTA: ZOMORA S. JÁNOS

Copyright by „Jóestét!”

9.

Az események ebben a tárgy körben színesedtek szenzációk és a befutott újságok olyan változó eseményeket is jeleztek, pontos délkeleti irányban, helyi etherhosszal, hogy

a „Rádiószem” I. beigazítása után mindenki nézhetné a megjelölt események megindulását, vagy folytatását korábbiaknak.

IV.

A VILÁGEGYETEM CSODÁS ZENÉJE

A legvakmerőbb utópiának tartott fizikai és kémiai fantazmagóriák eleven valósággá váltak.

Mi volt már új a világegyetemen égboltja láthatárán.

Semmi.

Az eszményi kultúra legeltökéltesebbült eredményeit élvezhette mindenki.

A fizikai munkás.

Ha szellemi nagyság egyenlően a különbség, azt csak a sajtó sajtóságos hajlama határota el a másiktól.

Volt, aki a jólétben a sportot találta maga részére gyönyörűségnek.

Másik a fizikát.

Sokan a kémiát.

Százezrek a csillagvilág rejtéseinek kutatását és tanulmányozását.

Geológusok is akadtak tizezer számra.

Felfedezők. Ha még lehettek.

Filozófusok. Akik lehettek.

Akadtak olyanok is, akik „Nagy Életerő” különböző gyarmatjainak élvezetében találták meg az élet szépségeit.

Esetleg a napi egyórai munkájuk ténykedésében zsonglóroskövek.

A baráti vagy bizalmas összejövetelek nappalain vagy estélyei csak kulturát találtak fel.

Az Éterhangszórók a világegyetem rejtélyes csodáit hozták terítékre.

Kiapadhatatlan, szín és hanglatdus változatban. Milliárdnyi anyag volt és a fényévek milliárdjainak elképzelhetetlen távolságának bámulatos harmóniáját a szerkezet nem respektálta.

Földek, világegyetemek újabb és újabb alakulása, fantasztikus csillaglakók élete megnyitott a föld lakói előtt és a túlrégiók földrekényszerített zenéjét közvetítette az Éterhangszóró. Ez a zene igazán földöntúli gyönyörűséggel töltötte meg az emberiség termékegy-sóvár és vágyakozó lelkét.

Mi volt ez a zene?

Az erdei patak szelid csobogás (Folyt. köv.)

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papírkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Főtér 7.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

Még mindig áll a harc a román-blokk és a kartellpártok között, a tanács megalakulása is kátyuba jutott, csak az időközi bizottság rendezkedik be hosszabb időre

CLUJ-KOLOZSVÁR. Isten küldte és kifürkészhetetlen kegyéből elmondhatja a kolozsvári polgármester azt, amit más városbeli nem mondhat magának: két tanácsa van városunknak. Igen, két tanács. Az egyik választott, másik kinevezett, azaz időközi és időköznelküli. Ahogy akarjuk. Szerencsére jelen pillanatban csak egyik kormányoz. Illetőleg a másik is szeretne, ha lehetne. Ennyi luxust megengedhet magának Kolozsvár városa.

Rövid hirben számoltunk be néhány nappal ezelőtt, hogy a választott tanács megalakulásának terminusát május 16-án állapították meg.

Sorrendben ez a második összehívása a tanácsnak. A helyzet ugyan ma, mint annakelőtte. A kartellpártok, amelyeknek magatartásától függ az új tanács megalakulásának sikere,

eddig egy lépést sem tettek a megegyezés érdekében.

Szándékosan lehetetlenné teszik a komoly céltudatos munkát a városban. Ilyen körülmények mellett a városi tanács

másodszorra sem fog megalakulni,

sőt a bentfentes városházi korifeusok már arról is suttognak, hogy a választott tanács jelenlegi formációjában sohasem fog tudni megalakulni, mert a harmadszori megalakulásra sem mennek el a kartellpárti tanácsosok.

Ezzel a magatartásukkal mintegy ki akarják provokálni a belügyminiszter tanácsfelosztató rendeletét.

Ha közbe nem történik megegyezés a pártok között, úgy nem várható fordulat az ügyben, legfeljebb a Semmitőszék döntése változtathat a helyzeten.

A szociáldemokrata tanácsosok azon az állásponton vannak, hogy amennyiben a tanács harmadszori összehívására sor kerül, úgy megjelennek a tanácsalakuló közgyűlésén,

sutba dobva a kartell megállapodást. Amennyiben ez megtörténne, a tanács megalakul, mert a szociáldemokraták a harcias román blokkal elég tekintélyes létszámot alkotnak.

Annyi éppen elégséges a tanács megalakulásához.

Kiváncsiak vagyunk, hogy ezután a kartellpártiak hajlandóak lesznek együtt dolgozni a román-blokkal, illetőleg a szociáldemokratákkal. A városházi husosfazék bizonyára itt is

többet fog jelenteni minden pártfegyelelemnél, minden megállapodásnál.

ugyhogy végül olyan helyzet áll majd elő a várospolitikában, amire senki sem számított.

Jelenleg áll a harc a kartellpártiak és a románblokk között a koncert. A nevető harmadik szerepét ezuttal

az időközi bizottság tölti be, amely immár közel egy éve uralja a városi ügyek vezetését.

Sőt most, hogy napjai megvannak számlálva,

komoly munkába kezdett. Például lebontatta a esavargók otthonát és lebontatta a postaépület mögötti malmot, amely elég szépséghibája volt ugyan a városnak, de mindenestre

jobban nézett ki, mint most,

miután lebontották és üres térség éktelenkedik a helyén, teleszórva épületanyagokkal. Hogy miért kellett ezeket az épületeket lebontani, azt azzal magyarázták a városházán, hogy a lebontott épületek helyén vásárcsarnokot és autóbussz-megállót létesítenek.

Na és gondolja valaki, hogy a vásárcsarnok és autóbussz-megálló felépítéséhez nyomban hozzáfognak? Hol vagyunk mi még ettől?

Talán csak nem gondolja valaki azt, hogy akkor, amikor egy bani sines a város kasszájában, nekilátnak építkezni?

Kell valami jelszót hagyni a következő tanács részére: „Mi megkezdjük a nagy művet, ti pedig fejezzétek be!”

Robogó gyorsvonat elé vetette magát egy szökött katona, mert félt a büntetéstől

ORADEA-NAGYVÁRAD. Borzalmas öngyilkosságot követett el tegnap este Varga Lajos nagyváradi szökött közkatona. A fiatalembernek tudomására jutott, hogy egy csendőrpátrult keresi s ezért hazulról Várad-Velencére szökött.

Varga Lajos testvérbátyja azonnal öccsének keresésére indult, akit meg is talált egyik váradvelencei közös ismerősüknél. Testvérenek sikerült rábeszélnie, hogy térjen haza és másnap jelentkezzen ezrednél.

Békés egyetértésben, nyugodtan beszélgetve hatadt a két testvér hazafelé a vasuti sínek mellett ösvényen. Ekkor robogott feléjük Kolozsvárról érkező gyorsvonat és a fiatal katona a gyorsvonat

elé vetette magát. A mozdony mintegy 100 méteren keresztül hurocolta magával a fiatalember összeroncsolt testét, amíg a vonatvezetőnek sikerült lefékeznie.

Varga Lajos bátyja, öccse tragédiájának láttára

a borzalomtól eszméletlenül terült el a földön.

A fiatalember testének felismerhetetlenségig megcsönkített darabjait a temetői hullaházba szállították, míg a rendőrség a hadkiegészítő parancsnokság közvegyével karöltve folytatja a nyomozást az öngyilkosság részleteinek és a felelősség megállapításának kiderítésére.

Utolsó szó a Hargita vitája körül

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap számunkban már bejelentettük, hogy a Hargita ügyben a zsidóság részéről is egy levelet kaptunk. A levél, melyet az országos zsidópárt egyik legjelentősebb korifeusa írt, szövegint a következőket tartalmazza:

Ezt a kérdést higgadsággal szabad csak tárgyalni.

A Szövetkezetbe való tömörülés minden embernek a szabadságjogához tartozik. A Szövetkezet létesítésének célja a kölcsönös támogatásra való összefogás. Az önségítsenek egyik formája. Megengedett eszelekmény. Senki kifogásolni valót nem találhat, ha emberek ereik összefogására tömörülnek.

Az önségítésnek ez a formája különösen aktuális ma, amidőn a gazdasági válság minden osztályt megroppantott. De különösen megroppantotta az itt élő nemzeti kisebbségeket. Ezért a kisebbségeknek gazdasági irányuk tömörülése üdvös és hasznos.

Ha a Hargita ezt a célt akarja szolgálni, senki működésében kifogásolni valót nem találhat. Ha mégis olyan nagy izgalmat váltott ki a Hargita szövetkezet életrehozása, úgy ennek magyarázatát abban kell találnunk, hogy tagjai között akadtak olyan lelkiismeretlen egének, akik nem a gazdasági összefogás erejét és szükségességét hangsúlyozták, hanem tagokat szerezni,

hanem nyílt gazdasági bojkottot hirdettek az itt élő és küzdő zsidóság ellen. Ezt az állítást a Hargita szövetkezet igazgatósága előtt bizonyítani tudjuk. Érhető tehát, ha ezen tendencia ellen, ezen lélekmergezés ellen az itt élő zsidóság felhorkant és védekezni kívánt.

Fel kell tételezzem, hogy az alapítók szándéka becsületesen, őszintén az volt, hogy a kisebbségi sorsban élő magyarság gazdasági összefogását megalkossák. Ezért, ha beigazolást nyer előtte az, hogy voltak tagjaik között olyanok, akik visszaélve az alapítók intencióival, antiszemitizmust üztek, úgy ezeket el kell távolítani tagjai sorából és meg kell őket nyilvánosan bélyegezni, mert olyan ember, aki a mai súlyos viszonyok között küzdő és egymásra utalt nemzeti kisebbségek között gyűlöletet propagál, lelkeket mérgező, az nem méltó az emberi közösségbe. Olyan, mint a pestis, amit ki kell irtani gyökerestől.

Az itt élő magyarság és zsidóság békét óhajt. Békében kíván élni egymással is és az uralkodó többséggel. Sohasem kezdett a zsidóság gyűlöletet hirdetni. A békességes együttműködésért mindig áldozatot is hozott.

A kulturális haladásért együtt áldoztak. A nyelvi közösség szorosán egymáshoz fűzi őket. Ezért a kulturális közösségért mindig áldozatot is hozott a zsidóság, de nem tűrheti, hogy lelketlen, izgága, komolytalan és öncélok vadászó kalandorok, itt Erdélyben, a vallás-

szabadság hazájában gyűlöletet hirdessenek, holott ugyancsak egymásra vagyunk utalva.

Kellett nyilvánosságra hozni ezt az esetet, hogy belőle levonjuk a tanulságot. Közösen kell összefogjunk a kutmérgezők ellen, szeretettel kell egymást támogatassuk és akkor hiszem, hogy a mai súlyos helyzetet le fog lehetni küzdeni és hittel várni egy jobb és szebb jövő elkövetkezését. (dr.)

Amidőn lapunkban helyt adtunk mind a különböző vélemények kifejtésére, úgy véljük, a legjobb szolgálatot tettük ennek az egész kérdésnek jóakarattal való kölcsönös elsimitására. Hiszen az Erdélyben élő kisebbségeknek még meglevő gazdasági erejüket nem egymás gyengítésére, hanem kölcsönös támogatására kell felhasználniuk.

A nyilatkozatokból pedig örömmel állapítjuk meg, hogy mindkét fél a békét akarja és testvérij együtt működés további folytatását.

GÓZERŐVEL FOLYNAK A LONDONI VILÁGGAZDASÁGI KONFERENCIA ELŐKÉSZÜLETEI

LONDON. A világgazdasági konferencia előkészítése a leglázasabb formák között folyik.

62 nemzet jelentette be eddig is, hogy delegátusokat küld a konferenciára.

Az intézőbizottság legalább 1500 főnyi küldöttre és ezek kísérő személyzetére számít. Ezekon kívül legalább

500 külföldi újságíró és elmegegy a világgazdasági konferenciára.

A londoni főposta — a konferencia tartamára — 250 főnyi olyan új tisztviselőt alkalmazott, akik legalább 3-4 féle idegen nyelven is beszélnek.

FELROBBANTOTTA A GRÁNÁT GYAKORLATOZÁS KÖZBEN AZ ÁGYUCSÖVET: NÉGY TŰZER SZÖRNYETHALT, HÁROM SÜLYOSAN MEGSEBESÜLT

FOCSANI. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap a város mellett elterülő katonai gyakorlóterén, ahol a harmadik nehéz tüzezőred legénysége gyakorlatozott

az egyik ágyu csövet a gránát szétrobbantotta és az ágyu mellett álló négy katonát azonnal megölte.

hármat pedig súlyosan megsebesített. A vizsgálat most abban az irányban kutat, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért. A mai nap a helyszínre érkezik a királyi katonai főügyész. A négy meghalt katonát nagy katonai pompával holnap temetik el.

— Dr. Erdős gyermekorvos a himlőoltásokat megkezdte. Piata Stefan cel Mare 2. (v. Hunyadi-ter).

Kartell parkett lerakó vállalat

Str. Moşilor. (A volt Monostori u) 23.

LŐRINCZY, MÉSZÁROS és HERMANN

Elvállalunk minden parkettmunkát úgy helyben, mint vidéken.

Legeltetési hirdetés

azok akik a „Bivalyret” legelőjén legeltetni óhajtják állataikat Str. Chintăului (v. Kajántói ut) 103 sz. alatt irathatják be. Információk ugyanott. Cooperativa Agricola „Avântul”

Nem hatalomra vágyik Maniu, hanem a türelem fegyverével harcol alkotmányos nézeteiért

BUCURESTI. A nemzeti paraszt párt elnöki válsága, amelyről a „Jóestet!” adott elsőnek megbízható politikai körökből szerzett hírt, eljutott a csucspontjára.

Ma kellett volna a párt elnöki tanácsának kimondania a döntő szót a Maniu Gyula pártelnök és Vajda Sándor miniszterelnök között napok óta vajdó ellentét ügyében.

Ez a politikai körökben nagy érdeklődéssel és izgalommal várt határozat máról-holnapra tofódott, mert a nemzeti parasztpárt mai elnöki tanácsán

a párt több vezető embere nem jelenhetett meg s csak holnap érkeznek vidéki utjukról a fővárosba.

Az elnöki válság legújabb előzménye szerint Mihalache belügyminiszter állítólag kijelentette, hogy

Maniu lemondása esetén nem fogadja el a párt elnöki tiszt-

ségét, mert eltekintve attól, hogy aktív miniszter, nem akar Maniu népszerű és nagytekintélyű elnöksége után ilyen nagy felelősséggel járó tisztséget magára vállalni.

Ilyen körülmények között nehéz helyzet előtt áll a nemzeti parasztpárt, mert Vajda Sándor személyének kikapcsolásával keletlene esetleg a holnapi döntéstől függően új elnököt választani s ebben az esetben Mihalache személyéről sem lehet szó.

A legújabb bukaresti hírek szerint a holnap összeülő elnöki tanács a legnagyobb sajnálatára mégis kénytelen lesz Maniu lemondását a pártelnöki tisztségről elfogadni és új elnököt választani.

Ami Maniu híveit illeti, — hír szerint, — már ezek is belenyugodtak abba, hogy a nagytekintélyű pártvezérük lemondjon az elnökségről. De a döntés percéig erősen biznak benne, hogy

az események váratlan fordulatát mégis csak Maniu erélyes magatartását fogják igazolni.

Megbízható értesüléseink szerint Maniu továbbra is nyugodtan várja az események ésszerű és következetes fejlődését.

Maniu nem hatalomra vágyik, hanem a türelem fegyverével harcol alkotmányos nézeteiért.

Maniu lemondása esetén majd nem bizonyos, hogy maga Mihalache is Vajda miniszterelnököt, mint a párt jelenlegi helyettes elnökét fogja ajánlan a nemzeti parasztpárt elnökéül. Valószínű, hogy az elnöki tanács holnapi ülésén ilyen értelemben fog dönteni s a jövő héten

a párt végrehajtó bizottsága egyszerűen ratifikálni fogja Vajda pártelnöki jelölését.

Az elnöki választást eddig véglegesen az ősszel összehívandó pártkongresszus fogja jóváhagyni.

román koronának neveznének, lené bevezetni. Kifejtette azokat a módokat is, amellyel ennek új pénzegységnek átcsereleése történhetne. Beszéde végén megemlítette, hogy ez a terve még csak nagyvonalú elgondolás, mert a részletes kidolgozás csak ezután következne.

ISMERETLEN TORDAI EMBERTALÁLTAK ÖSSZEESVE A PÁRIS-UCCÁBAN

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt a zuhogó esőben egy 50 év körüli jölőtözött férfi hevert a Papucskő kövezetén. Az eső miatt az uccakevesen tartózkodtak s azok akik elmentek a földön fekvő színtelen ember mellett, de a földön után siettek s nem törődtek az uccán fekvő emberrel. Egy csető leány a beteg emberen megélt, és a szíve, felemelte a földről a beteget egy másik ember segítségével a rendőrségre vitte.

A rendőrség a beteghez, aki beszélni sem tudott, a mentőket hívta ki, akik azonban megállapították, hogy krónikus betegséggel áll szemben, nem segíthettek rajta. Rendőrség

a déli órákig a beteg férfi személyazonosságát sem tudta megállapítani, de a nála talált jegyzetkből és iratokból arra következtettek, hogy tordai illetőségű.

A betegnél 5000 lej pénzt találtak. Valószínű, hogy az ismeretlen beteg férfit a délutáni órákban a kórházba internálják.

BETÖRTEK A DEÁK FERENC UCCAI CONTINENTAL VASKERESKEDÉSBE

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes behatolt a Continental vaskereskedés helyiségebe, ahol azonban csak az egyik pénzes fiókot törte fel, ahonnan 200 lej tudott csak ellopni.

A betörő az ucca felőli pincében ablakon jutott be az üzlet pincébe s onnan az üzletbe, de vakmerő vállalkozását elég kis siker koronázta. A betörés ügyében a rendőrség bűnügyi osztálya vezette a nyomozást. Az éjszakai nem került betörés már a harmadik, amelyet ismeretlen tettesek követtek el. Az előző két betörés azonban több ezer lej kárt okozott cégnek.

— Rendőri hírek. A rendőrség bűnügyi osztályán feljelentést tett Szabó Elekné Majális-ucca 25. alatti lakos ismeretlen tettes ellen, aki 2269 lej lopott el. A rendőrség emberei az uccán egy Katica névű 4 éves leánykát találtak. A kislány nem tudja megnevezni szüleit, s pedig a lakásukat s így addig, amíg hozzátartozói jelentkeznek, a leányt a rendőrség vette gondjaira.

Megjelent az új Konverziós törvény
Legjobb magyar fordításban, amely mindenkit érdekli.
Kiadja: Eugen Katz Cluj, Str. R. Maria
Ára 16.—

SPORT

Rapszódikus játékkal győzött a magyar vízipólócsapat Düsseldorfban. A magyar „utánpótlás” vízipólócsapata tegnap Düsseldorfban mérkőzött az ottani legjobb csapattal, amelyet szemkápráztató játék után 8:3 (3:2) arányban győzött le. A vízipólómérkőzés előtt megtartott uszós számokat a magyar uszók nyerték meg.

12:4 arányban győztek a bajorok a bajor-magyar ökölvívómérkőzésen. A bajor-magyar ökölvívómérkőzést, amelyet Münchenben tartottak meg, a bajorok elkeseredett küzdelem után 12:4 arányban nyerték.

— Hírek a hadbírósról. Molnár Imre és Gyárfás Pál nagyváradi lakosokat a Kolozsváron székelő VI. hadtest hadbírósa azért, mert utlevél nélkül átszöktek a határon és Magyarországra mentek s onnan hasonló módon visszaszöktek, 6—6 havi fogházra ítélte. — Bileky Vencel Csehszlovákiából szökött Romániába. A büntetés 1 hónap. — Kristóf András a 3. vadászrezd közkatónáját, mert megtagadta felettese parancsának a teljesítését, a hadbírósa 20 napi fogházra ítélte. — Ma mondott ítéletet a kolozsvári hadbírósa Joe Sándor, az 57. gyalogezrednél szolgálatot teljesítő soffőr felett is, aki a múlt évben Vaskau szőlőgyegeti községben autójával véletlenségből elütötte Serdán János 12 éves gyermekét. A hadbírósa Joe egyévi börtönre és 1000 lej pénzbírságra ítélte.

Központban nagy szobát kérésünk azonnaira irodahelyiségnek. Ajánlatokat ármegjelöléssel a kiadóba.

A. B. C.

olcsó textiláruház

Batist	Lei	8.—	mtr.
Vászon	„	11.—	„
Zefir	„	12.—	„
Grenadin	„	14.—	„
Delain	„	19.—	„
Karton	„	23.—	„

Selyem maradékok rendkívül olcsó árban

CLUJ, Strada Neculcea Bejárat a kapu alatt
(volt Korniss ucca) I sz.

Csak kommunista uralom jöhet Hitler után Németországban — mondja Benes

PÁRIS. Benes Csehszlovákia külügyminisztere az Echo de Paris munkatársának adott interjújában a békeszerződések revíziójáról kapcsolatosan a következőket mondotta:

— Németországban Hitler tudatosan vagy tudatlanul a Hohenzollerek érdekében dolgozik, de elfeledi azt, hogy a Hohenzollerek sem képesek megoldani. Németországban lévő szociális és gazdasági

nehézségeket. De megtörténhetik az is, hogy a Hitler uralom után Németországban kommunista uralom következik be. Mindenestre ez csak azt bizonyítja, hogy Németország eléggé el van foglalva belső ügyeivel, tehát mi, a Kisantant, nem félünk a revíziós törekvésektől és elég idő áll rendelkezésünkre, hogy határainkat erősítsük — fejezte be nyilatkozatát Benes.

Uj román pénzegység bevezetését követeli Argetoianu

ARAD. Argetoianu a napokban Aradon járt, ahol egy érdekes gazdasági jellegű kijelentést tett. Argetoianu azt javasolja, hogy bizonyos mértékben szüntessék meg a

követelések érinthetlenségét s ugyanakkor egy új román pénzemet is vezessenek be. Szerinte 50—60 mostani lejjel egyenlő értékű más pénzegységet, amelyet esetleg